

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 11Cpr/24/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717209101
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubusová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2019:8717209101.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Máriou Kubusovou v právnej veci žalobcu: Y. R. L., W. XX.XX.XXXX, F. L.M. E. X, XXX XX T., zastúpený: Právna pomoc Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, so sídlom Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 50 739 620, konajúca prostredníctvom Y. Y. Y., predsedu proti žalovanému: Y. T., W. Y.Á. X, XXX XX T., K.: XX XXX XXX, v konaní o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa ZŠ a MŠ, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 31.7.2017, č. j.: 283/2017, ktorým žalovaný odvoláva žalobcu z funkcie riaditeľa Základnej školy s Materskou školou, Š. X, XXX XX T., ku dňu 31.7.2017, doručené žalobcovi 31.7.2017 je neplatné.

II. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 19.9.2017 žalobu o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa Základnej školy s Materskou školou. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca bol menovacím dekrétom zo dňa 3.4.2014 vymenovaný do funkcie riaditeľa Základnej školy s Materskou školou, Š. X, T. na funkčné obdobie od 1.7.2014 do 30.6.2019, pričom túto funkciu vykonával súvisle od roku 1990. Dňa 31.7.2017 bolo žalobcovi doručené rozhodnutie primátora mesta T. K. H. Y., ktorým žalovaný odvoláva žalobcu z funkcie riaditeľa Základnej školy s Materskou školou, Š. X, T. ku dňu 31.7.2017. Ako dôvod uvádza žalovaný, že z písomnej dokumentácie zadováženej riaditeľom vyplýva, že riaditeľ Základnej školy s Materskou školou opakovane závažne porušil všeobecne záväzné právne predpisy, pričom ďalej žalovaný rozpísal v šiestich bodoch konkrétne skutky, z ktorých dôvodí porušenie právnych predpisov.

2. Právny zástupca žalovaného vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobu považujú za nedôvodnú a žiada, aby ju súd zamietol a to z nasledovných dôvodov:

Na odvolanie žalobcu z funkcie ZŠ s MŠ vznikli tak hmotnoprávne ako i procesnoprávne podmienky a že všetky porušenia skonštatovali nielen žalovaný, ale aj nezávislé kontrolné orgány. Právny zástupca poukázal na to, že v zmysle zákona č. 596/2003 Z. z. sa neustanovuje zriaďovateľovi žiadna lehota na odvolanie, respektíve lehoty, v ktorých je možné riaditeľa odvolať. Ďalej právny zástupca uviedol, že čo sa týka osobnej zaangažovanosti primátora mesta z jeho funkcie tak poukazuje na to, že primátor mesta bol primátorom a žalobca riaditeľom uvedenej školy tri volebné obdobia, znovu ho zvolili do funkcie primátora v roku 2014 a ak by to chcel urobiť, urobil by to dávno v tomto období.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že dal vypracovať audit po konzultácii so zastupiteľstvom, a to za obdobie od roku 2011 do roku 2014. Uvedený audit dal vypracovať v roku 2015. Zastupiteľstvo

auditorskú správu neschvaľovalo, zobralo ju len na vedomie. Niekedy začiatkom roka 2016 bola správa daná na vedomie mestskému zastupiteľstvu.

4. Právny zástupca žalobcu sa vyjadril k výpovedi konateľa spoločnosti Audit TM, s.r.o. a uviedol, že spoločnosť nevykonáva štatutárny audit, ani nevykonala kontrolu podľa vtedy účinného zákona č. 502/2001 Z. z., jedná sa len o názor konateľa súkromnej obchodnej spoločnosti. Žalovaný v tomto prípade nemohol vykonať kontrolu rozpočtovej organizácie, ktorú zriaďoval prostredníctvom vypracovania správy o výsledku nezávislej účtovnej a finančnej previerky. Kontrolu rozpočtovej organizácie zriadenou obcou alebo mestom môže vykonať jedine hlavný kontrolór vnútornou kontrolou, samotná obec alebo mesto a ďalej vládny audit alebo najvyšší kontrolný úrad, čo v tomto prípade nebolo dodržané. Keďže žalovaný nevykonala kontrolu v súlade so zákonom žiada, aby súd na túto správu o výsledku nezávislej účtovnej a finančnej previerky neprihliadol, respektíve prihliadal ako názor tretej osoby. Čo sa týka ostatných bodov žalobca má zato, že bolo v konaní preukázané, že nebol daný dôvod na odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa. Žalobca uzavrel súdny zmier, podľa ktorého bol povinný plniť na účely odškodnenia školského úrazu. Nemožno robiť závery o porušení finančnej disciplíny z toho, že žalobca vykonala na účely odškodnenia školského úrazu presuny v rámci položiek schváleného rozpočtu školy. Právny zástupca ďalej uviedol, že vo vzťahu k všetkým dôvodom odvolania z funkcie poukazuje aj na časový odstup, ktorým žalovaný odvolal žalobcu, a to za niektoré porušenia až s odstupom štyroch rokov. Žalovaný neposúdil celkové pôsobenie žalobcu vo funkcii a nepristúpil možno z pracovnoprávneho hľadiska k menej prísnejším sankcionovaniu za porušenie právnych predpisov. Žalobca má pocit, že pravým dôvodom za jeho odvolanie z funkcie, je práve zrušenie funkcie zástupkyne riaditeľa pre Materskú školu, ktorú vykonávala manželka vtedajšieho primátora žalovaného.

5. Súd na základe listinných dôkazov, a to Rozhodnutie mesta T. zo dňa 31.7.2017, Uznesenie mesta T. zo dňa 14.3.2013, Návrh zmeny rozpočtu, Zápisnice zo zasadnutia škodovej komisie, Rozpis finančných prostriedkov na rok 2013, Správa o vykonanej nezávislej účtovnej a finančnej previerky, Správa audítora k 31.12.2012, Správa audítora k 31.12.2011, Správa audítora k 31.12.2014, Dohoda o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 11.1.2013, Správa o výsledku školskej inšpekcie zo dňa 19.11.2013, Audit TM s. r. o. Kežmarok - správa o výsledku z vykonanej nezávislej účtovnej a finančnej previerky, čl. 239 a 248 - bez dátumu zistil nasledovný skutkový stav.

6. Právny úkon urobený zriaďovateľom, odvolanie z funkcie riaditeľa školy, je podľa súdu potrebné vykladať ako prejav vôle smerujúci k zániku práva, ktoré právny predpis s takýmto prejavom spája. Pre jeho platnosť je postačujúca jeho určitosť a zrozumiteľnosť, ktorých naplnenie je dané uvedením konkrétnym ustanovením zákona. Musí sa dostať do dispozičnej sféry druhej strany - riaditeľovi. V prejednávanej veci boli jednotlivé skutkové znaky uvedené, a to v Rozhodnutí o odvolaní z funkcie riaditeľa základnej školy s materskou školou, Š. X, T., a to ku dňu 31.7.2017. V rozhodnutí boli podrobne rozvedené porušenia, ktorých sa mal dopustiť žalobca. Súd sa zaoberal aj napriek tomu, že prejav vôle bol daný zo strany žalovaného, ktorý smeroval k zániku práva, a to odvolanie z funkcie riaditeľa školy a súd sa zaoberal aj keď nad rámec jednotlivými porušeniami tak ako bolo uvedené v rozhodnutí žalovaného zo dňa 31.7.2017.

7. Žalobca bol menovacím dekrétom zo dňa 3.4.2014 vymenovaný do funkcie ZŠ s MŠ, Š. X, T. na funkčné obdobie od 1.7.2014 do 30.6.2019. Dňa 31.7.2017 bolo žalobcovi doručené Rozhodnutie mesta T. - primátora mesta č. j.: 283/2017, ktorým odvoláva žalobcu z funkcie riaditeľa ZŠ s MŠ, Š. X, T. a to ku dňu 31.7.2017. Z rozhodnutia súd zistil, že ako dôvod odvolania z funkcie je opakované závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov a to:

1) Roky 2012 - 2015 z rozpočtových prostriedkov ZŠ ako rozpočtovej organizácie mesta T. v rámci prevádzkových nákladov vyplatil na základe súdneho zmierného odškodnenia vo výške cca 52 000,-eur ako mimoriadny náklad bez toho, aby tieto mimoriadne výdavky boli schválené rozpočtovým opatrením zriaďovateľom mestom T. v rámci rozpočtu ZŠ. Súčasne neuplatnil regresnú náhradu v zmysle Zákonníka práce voči zodpovednej zamestnankyni a týmto postupom došlo k porušeniu § 22 a 23 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súd má za to, že k porušeniu rozpočtových pravidiel tak ako uvádza žalovaný v rozhodnutí o odvolaní z funkcie nedošlo, nakoľko žalobca vykonala na účely odškodnenia úrazu presuny v rámci položiek schváleného rozpočtu školy. Súd mal preukázané na základe uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa 1C/55/2012-150 zo dňa 12.9.2013, z ktorého súd zistil, že predmetom konania bolo konanie

v právnej veci žalobkyne maloletej L. T., nar. X.X.XXXX, T., zastúpenej matkou R. T., nar. XX.X.XXXX, T., proti žalovanej ZŠ s MŠ T. o náhradu škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrady nákladov spojených s liečením žalobkyne a to v súvislosti s úrazom, ktorý žalobkyňa utrpela dňa 5.4.2008. Účastníci konania uzavreli zmier vo veci náhrady na sťaženie spoločenského uplatnenia a to tak, že žalovaná - ZŠ s MŠ T. je povinná zaplatiť žalobkyni z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyni sumu 52 428,40 eur, z ktorej sumy prvú splátku vo výške 26 214,20 eur uhradí žalovaná na účet zákonnej zástupkyne do 15 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o schválení zmiery, druhú splátku vo výške 13 107,10 eur uhradí žalovaná na účet zákonnej zástupkyne žalobkyne do 28.2.2014 a tretiu splátku vo výške 13 107,10 eur uhradí najneskôr do 28.2.2015. V prevyšujúcej časti žalovanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa žalobkyňa uplatnených nárokov vzdáva. Súd má zato, že zo strany žalobcu nedošlo k porušeniu disciplíny nakoľko mestské zastupiteľstvo schválilo použitie fin. prostriedkov a presuny z jednotlivých kapitol umožňujú štatutárovi realizovať presuny z jednotlivých kapitol a súd poukazuje aj na to, že v prípade schválenia súdneho zmiery došlo k ušetreniu finančných prostriedkov, nakoľko v žalobe požadovala žalobkyňa úhradu v sume 65 798,40 eur a v súdnom zmeri schválili úhradu v sume 52 428,40 eur. Ďalšie porušenia, ktoré sa uvádzajú v rozhodnutí vychádzajú zo správy vypracovaného auditu, ktorý vypracovala spoločnosť Audit TM s. r.o., Južná 1506/3, Kežmarok, ktorá vypracovala správu o výsledku z vykonanej nezávislej účtovnej a finančnej preverky pre mesto T. a v organizáciách, kde je mesto T. zriaďovateľom za roky 2011-2014. Uvedená správa, resp. preverka bola vypracovaná na základe žiadosti primátora - štatutára, a to v roku 2015, čo uviedol aj na pojednávaní dňa 21.6.2018 bývalý primátor mesta Podolíne K. H. Y., ktorý uviedol, že chcel vedieť v akom stave je účtovníctvo. Súd vypočul v uvedenej právnej veci svedka Y. K. F., trvale bytom T., M. XXX/XX, ktorá uviedla, že vykonávala funkciu primátorky mesta od decembra 2010 do decembra 2014. Uviedla, že vedela o schválení súdneho zmiery a že bol právoplatne skončený, o výške škody informoval ako štatutár riaditeľ školy. Svedkyňa uviedla, že riaditeľ školy informoval vždy o zmenách, čo sa týka rozpočtových limitov a nevie o skutočnostiach, žeby zo strany riaditeľa školy došlo k porušeniu predpisov. O celej činnosti organizácií mesta predkladá správu hlavný kontrolór mestskému zastupiteľstvu, a to správu raz ročne. Súd taktiež vypočul svedka K. Y.W. M., ktorý vypracoval auditorskú správu a ktorý uviedol, že potreba preverky vyplývala od objednávateľa, ktorý si chcel preveriť, či obdobia rokov 2011-2014 boli účtované správne a fin. prostriedky či sa užívali správne. Z jeho úlohy vyplývalo urobiť preverku finančnú a účtovnú, čo sa týka situácie mesta.

8. Z výsluchu sporových strán a hlavne z výsluchu žalobcu a vyjadrenia súd zistil, že ako jediný faktický dôvod týkajúci sa odvolania z funkcie riaditeľa školy vidí osobný dôvod na strane vtedajšieho primátora - K. Y., a to zrušenie funkcie zástupkyne riaditeľa základnej školy pre materskú školu, ktorú vykonávala nebohá manželka bývalého primátora K. Y.. Súd mal preukázané, že dňa 11.1.2013 bola uzatvorená dohoda o zmene pracovnej zmluvy medzi Základnou školou s materskou školou T., zastúpená Y. R. L., riaditeľom školy a X. Y., bytom T., L. E. XX, kde v dohode je uvedené, že s účinnosťou od 1.2.2013 bude p. X. Y. vykonávať funkciu učiteľky v materskej škole na 100 %, t.j. 37,5 h týždenne a zároveň dňa 31.1.2013 stráca platnosť dohoda o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 1.8.2003 a menovací dekrét z 1.8.2003. Ako aj sám žalobca uviedol, že od vykonanej dohody o zmene pracovnej zmluvy zo strany nebohej manželky bývalého primátora K. Y.G. došlo k preverovaniu a zasielaniu rôznych sťažností na štátne orgány (Inšpektorát práce Prešov odpoveď zo dňa 13.12.2013), kde hlavným predmetom malo byť to, že došlo k dohode o zmene pracovnej zmluvy a že zo strany riaditeľa školy došlo k porušeniu právnych predpisov. Súd má za to, že odvolanie z funkcie riaditeľa školy bolo výlučne motivované osobnými pohnútkami zo strany bývalého primátora, ktorý inicioval vypracovanie auditu na základe mandátnej zmluvy, na základe ktorej ako štatutár poveril vypracovaním auditorskú spoločnosť a aj z obsahu auditu vyplýva, že audit je výlučne zameraný na uvedenie porušení zo strany žalobcu, avšak nie je konkretizované žiadne porušenie. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že v zmysle zákona o obecnom zriadení vykonávanie takejto činnosti, resp. zisťovanie porušení vyplýva priamo zo zákona a patrí do kompetencie hlavného kontrolóra mesta, čo nebolo zistené, a preto súd vidí hlavný motív v prvom rade vypracovanie auditu súkromnou spoločnosťou a uvedenie takých dôvodov, ktoré by mali byť postačujúce na odvolanie z funkcie riaditeľa školy. Avšak preskúmaním rozhodnutia o odvolaní z funkcie riaditeľa školy a jednotlivých porušení súd nezistil, že tieto porušenia by zakladali dôvod na odvolanie z funkcie riaditeľa školy. Ale súd sa touto otázkou zaoberal len okrajovo, nakoľko hlavným motívom odvolania z funkcie riaditeľa školy je to, že žalobca uzatvoril dohodu o zmene pracovnej zmluvy, a to tým, že zrušil funkciu zástupkyne riaditeľky školy pre materskú školu, ktorú vykonávala p. Y. a ktorá vykonávala následne učiteľku v materskej škole, čo súd mal preukázané aj podaniami zo strany nebohej manželky

primátora mesta. To znamená, že odvolanie z funkcie riaditeľa školy bolo účelové a súd má za to, že odvolanie z funkcie riaditeľa školy bolo v rozpore s dobrými mravmi a to tým, že motívy odvolania nie sú v súlade so základnými zásadami právneho poriadku a odvolanie z funkcie riaditeľa školy je v rozpore s dobrými mravmi, a to podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, ktorý uvádza, že neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Súd má za to, že uvedené odvolanie z funkcie riaditeľa školy je v rozpore s dobrými mravmi a to tým, že bývalý primátor vydal rozhodnutie o odvolaní z funkcie riaditeľa školy, v ktorom uviedol dôvody, avšak výlučne z osobnej motivácie a to pomstiť sa žalobcovi, a to tým, že došlo k zmene pracovnej zmluvy zo strany nebohej manželky primátora mesta. Súd má za to, že bývalý primátor pri výkone svojej funkcie musí sa odosobniť a postupovať v zmysle platných právnych predpisov a v súlade s dobrými mravmi. Súd vyhovel návrhu žalobcu v celom rozsahu a má za to, že právny úkon, a to rozhodnutie o odvolaní z funkcie riaditeľa školy je neplatné z dôvodu, že sa prieči dobrým mravom.

9. Súd poukazuje na to, že podľa § 3 ods. 1 zák. č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe, v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, riaditeľa vymenúva na dobu funkčného obdobia a odvoláva zriaďovateľ školy alebo zriaďovateľ školského zariadenia. Podľa § 3 ods. 7 z dôvodov pod písmenom a) až e) citovaného zákona, môže zriaďovateľ odvolať riaditeľa. Ustanovenia citovaného zákona osobitne neupravujú náležitosti odvolania z funkcie. Zákonník práce tiež nevymedzuje pojem právneho úkonu a jeho úpravu prenecháva Občianskemu zákonníku, ktorý má vo vzťahu k prvej časti Zákonníka práce podpornú pôsobnosť. Preto aj v otázke neplatnosti právnych úkonov treba vychádzať zo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Zákonník práce z dôvodu ochrannej funkcie zakotvuje iba osobitné dôvody neplatnosti právnych úkonov v pracovnom práve. Odvolanie z funkcie je jednostranným právnym úkonom, pretože je prejavom vôle smerujúcim k vzniku, zmene alebo zániku tých práv, ktoré právne predpisy s takým prejavom spájajú (§ 34 Občianskeho zákonníka). Pre jeho určitosť a zrozumiteľnosť sa vyžaduje, aby v ňom bola uvedená funkcia, z ktorej sa zamestnanec odvoláva a deň, ktorým sa z nej odvoláva. (rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo/133/2011 zo dňa 29.10.2012, rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo/235/2011 zo dňa 18.9.2012, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6MCdo/3/2015 zo dňa 24.2.2016).

10. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Žalobca bol úspešný, ale trovy konania nežiadal, a preto súd žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.